

CIRCULAR CITY

Maja Djolić, Aleksandra Vučinić, Nataša Atanasova and Günter Langergraber

Book title: Circular City

Authors: Maja B. Đolić, Aleksandra Vučinić, Nataša Atanasova and Günter Langergraber

Translated into Slovak by: Gergana Majerkova, Veronika Vagoova, GWP Central and Eastern Europe

Illustrations: Ana Popović (Inst@ananana_14, @ananana_design)

Illustration of Cover page: Tea Nikolić (Inst@prismriver_)

©Circular City COST Action CA17133

Grant Holder Institution:

Universität für Bodenkultur Wien (BOKU)

Department of Water, Atmosphere and Environment

Institute of Sanitary Engineering and Water Pollution Control

Muthgasse 18, 1190 Vienna, Austria

Chair of the Action:

Dr. Günter Langergraber

Head, Department of Water, Atmosphere and Environment

guenter.langergraber@boku.ac.at

Co-Chair of the Action:

Dr. Nataša Atanasova

University of Ljubljana, Faculty of Civil and Geodetic Engineering

natasaa.atanasova@fgg.uni-lj.si

Reuse is authorized provided the source is acknowledged. It can be used for educational purposes for the appropriate reference.

This publication is based upon work from COST Action CA 17133 "Implementing nature based solutions for creating a resourceful circular city (Circular City Re.Solution)" supported by COST (European Cooperation in Science and Technology).

COST (European Cooperation in Science and Technology) is a funding agency for research and innovation networks. Our actions help connect research and initiatives across Europe and enable scientists to grow their ideas by sharing them with their peers. This boosts their research, career and innovation.

www.cost.eu

COST Action CA17133

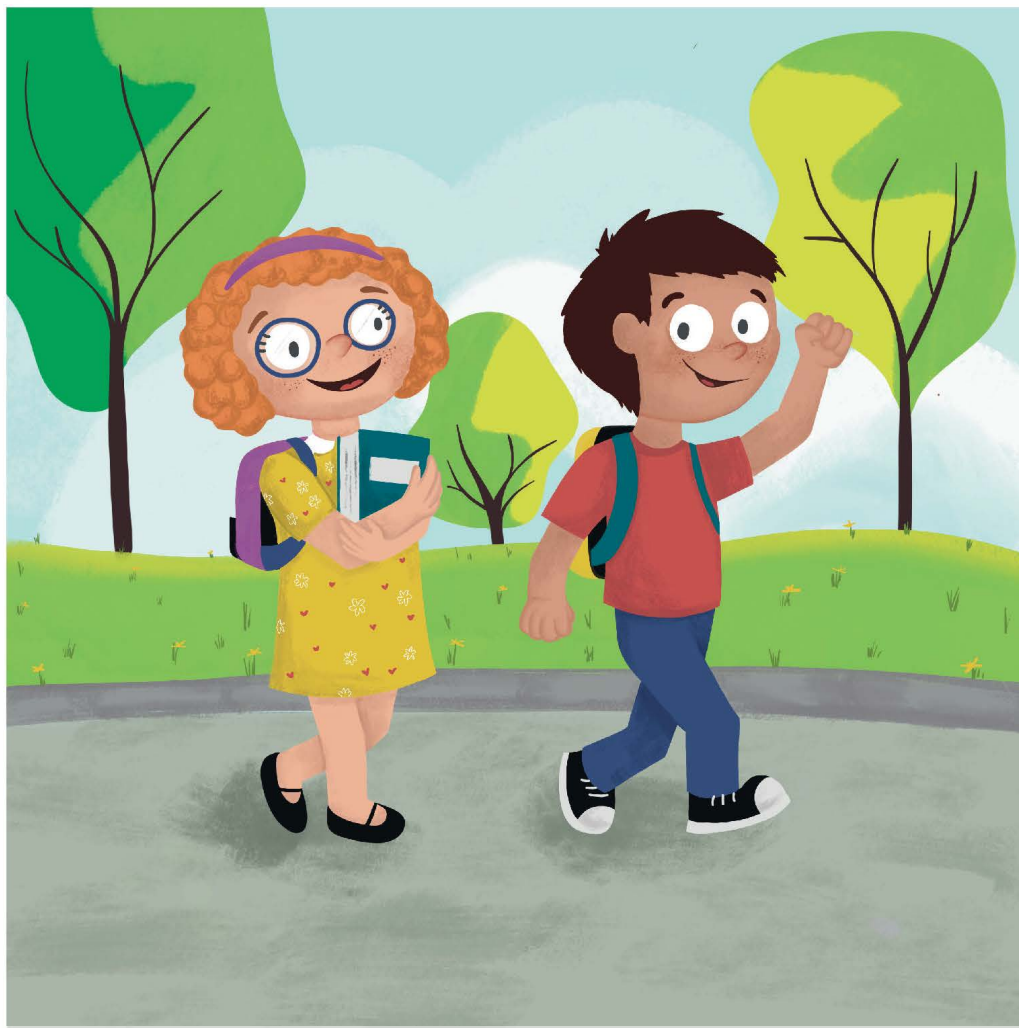
Grant Holder Institution:

KRÁSNY SLNEČNÝ DEŇ

Kráčajúc po ulici, cestou domov, Ana a Luka sa radostne rozprávali o udalostiach zo školy. Smiali sa na príhodách a tešili sa z veselého zurčania mestskej rieky, ktorú mali obaja veľmi radi.

Radostnú konverzáciu vystriedali vážne témy. Ana sa pozerala na veselé vlny rieky a povedala Lukovi: "Vieš, aká je voda dôležitá pre naše telo? Až 70 % ľudského tela tvorí voda."

„Človek vydrží bez jedla až dvadsať dní, ale bez vody len tri! Ani si neuvedomujeme, aká je voda dôležitá pre všetky živé bytosti.“

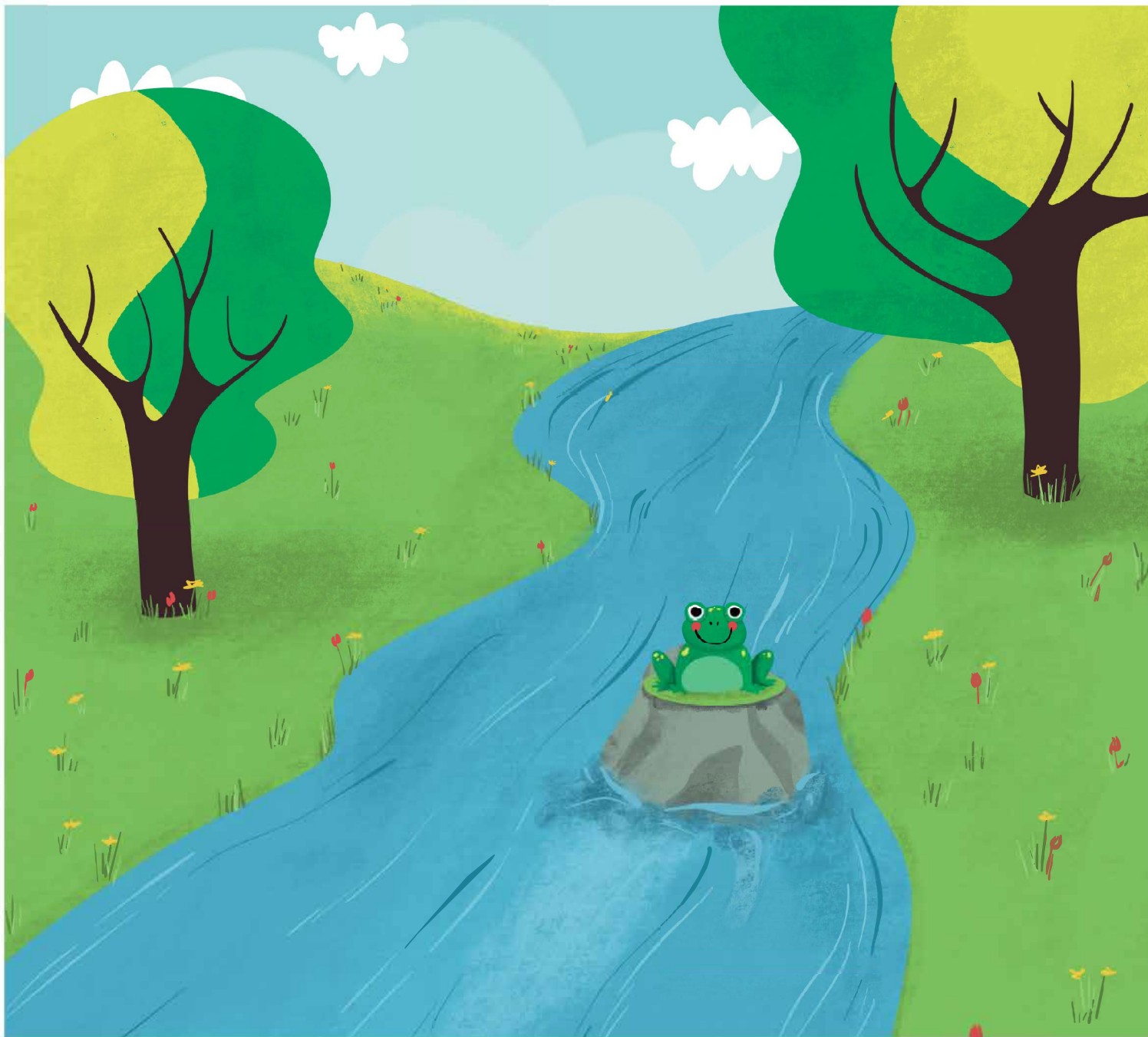

„Odpadové vody z domácností a priemyselných podnikov bezstarostne vypúšťame priamo do prírodných vodných tokov, potokov, riek a jazier. Tým ohrozujeme všetky organizmy, ktoré žijú vo vode: raky, ryby, celý svet vodných rastlín, ako aj živé bytosti, ktoré sú od vody závislé, ale v nej nežijú .“

„Rovnako to nie je dobré ani pre žabky na brehu, že majú takú znečistenú vodu.“

„Všetko by mohlo byť inak, keby sme použitú vodu pred vyliatím do vodných tokov prečistili. Takto by sme zachovali povrchovú a podzemnú vodu i pre budúce generácie. Voda je jedným z najdôležitejších zdrojov na planéte Zem.“

Kým Luka so záujmom počúval Annu, zrazu sa pošmykol a takmer spadol. Našťastie Ana natiahla ruku, podarilo sa jej Luku zadržať a pomôcť mu, aby si neublížil.

Luka sa otočil, aby zistil, čo mu to stálo v ceste - uvidel plastovú fľašu, ktorá sa kotúľala po chodníku.

"Nechápem, prečo niekto odhodil plastový odpad na chodník, po ktorom kráčajú ľudia. Niekto by mohol spadnúť a zraniť sa," povedal Luka Anne.

"Vie ten darebák, že plast sa v prírode rozkladá viac ako 100 rokov?!"

Plasty sa dajú recyklovať a dá sa z nich získať nový výrobok. A to vôbec nie je ťažké. Ľudia by mali plastový odpad vyhadzovať len na určené miesto, do kontajnera alebo do recyklačného koša. Ja to robím stále a nie je pre mňa ťažké triediť odpad do kontajnerov na papier, kov, plast a sklo. Keď to robím, mám dobrý pocit. Viem, že som urobil niečo dobré a užitočné pre seba aj pre prostredie, v ktorom žijem."

"Týmto spôsobom by sme znížili svoj vplyv na zmenu klímy. Extrémne suchá a záplavy sú dôsledkom ľudskej činnosti, ktorá mení klímu. Tieto zmeny môžu viesť aj k vymiznutiu niektorých rastlinných a živočíšnych druhov", skonštatoval Luka.

"Ana, nadmerne využívame prírodné zdroje: vodu, rudy, piesok a štrk, lesy... Máme len jednu planétu a práve teraz ju spotrebúvame, akoby sme mali dve. Už dlho žijeme na úver a požičiavame si zdroje od budúcich generácií. Akú budúcnosť im zanecháme, keď im zničíme jediný domov, v ktorom môžu žiť?"

Pokým sa rozprávali, začalo pršať, a tak Ana a Luka utekali do najbližšieho parku, aby sa ukryli pod korunou stromu.

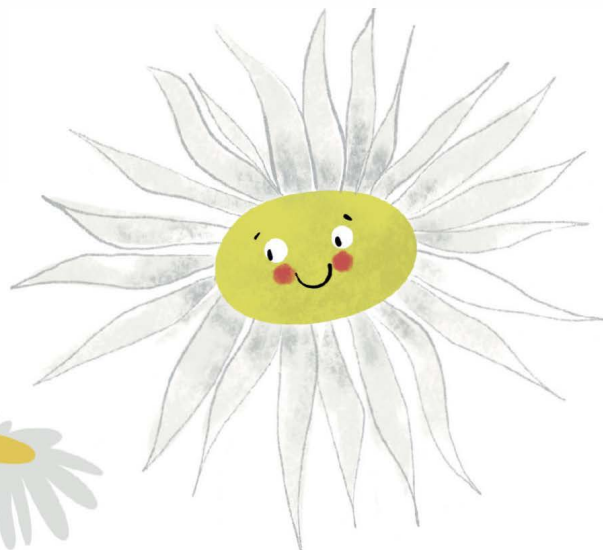

Ana povedala Lukovi: "Mám veľmi rada prírodu, ale mám rada aj svoje mesto." V prírode mám rada stromy, trávnu a zeleň a v meste mám rada svoju školu, kamarátov, bicyklovanie, loptové hry... Najviac by sa mi páčilo, keby som mohla spojiť prírodu a mesto, niečo ako prírodné mesto."

Luka odpovedal: "V dnešnej dobe sa to dá ľahko dosiahnuť." Ak sa všetci budeme snažiť, môžeme žiť v zelenom meste. Nevieť, či ste vedeli, že zelené môžu byť aj steny a strechy. Predstavte si, že na stene alebo streche rastie vaša obľúbená rastlina. Alebo lahodné červené jahody rastúce na stenách či strechách okolo vás. Nebolo by to úžasné?"

To znie fantasticky," povedala Anna nadšene. "Ja by som zasadila sedmokrásky, sú moje obľúbené. Pre mamu by som zasadila voňavé bylinky, oregano alebo bazalku, veľa ich používa do jedál, ktoré pripravuje. To by bolo skvelé!"

„Môžeme pestovať svoje obľúbené rastliny, zatiaľ čo zelené steny a strešné záhrady nás chránia pred zmenami teplôt.“
V našom dome je v zime teplejšie a v lete chladnejšie. Takto šetríme energiu a znižujeme vplyv na zmenu klímy!“

Dážď ustal a Ana a Luka pokračovali v prechádzke v parku. Potom uvideli kamarátov zo školy, ktorí sedeli na lavičke a pochutnávali si na zdravom ovocnom občerstvení.

Ana im povedala: "Viete, že jedna tretina potravín, ktoré sa na svete vyprodukujú, sa vyhodí?" Predstavte si, že by sme všetky tieto prebytky potravín rozdali tým, ktorí ich potrebujú, alebo ich použili na iný účel. Táto banánová šupka a zvyšky jablák môžu byť potravou pre rastliny. Príroda živí nás a my živíme prírodu. Dokonalý kruh! V skutočnosti má príroda riešenie na všetko. Bolo by pekné, keby sme dokázali presvedčiť všetkých našich priateľov, aby takto žili, avšak, aby sa nám to podarilo, musíme sa vzdelávať."

Luka odpovedal: "Áno, chcel by som byť architektom a postaviť si vlastnú zelenú budovu!". Ana dodala: "To je skvelý nápad! Mojm želaním je byť biológom a študovať prírodu". Petar sa pridala: „Chcel by som byť inžinierom a stavať čističky odpadových vôd!". Mia, ktorá dychtivo počúvala svojich kamarátov, nakoniec dodala: "A ja budem ekonómkou, aby som vám všetkým pomohla spoločne vytvoriť obehové mesto."

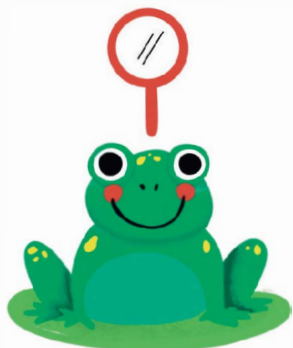

RADY PRE SKUTOČNÝCH MILOVNÍKOV PRÍRODY

- Naučte sa niečo o obehových mestách pozretím videa: <https://www.youtube.com/watch?v=R3NXLb-W1pg>
- Okrem oregana a bazalky existujú aj ďalšie voňavé bylinky. Zistite, ktoré to sú, a hľadajte ich vo svojom okolí!
- Zasadte vo svojej obci strom, starajte sa oň a ošetrujte ho! Nechajte ho rásť spolu s vami!
- Separujte odpad a vyhadzujte ho do vyhradených kontajnerov na recyklovateľný odpad! Snažte sa každý deň urobiť niečo užitočné pre životné prostredie!
- Šetrite vodou! Ak počas umývania zubov nezatvoríte vodu, za niekoľko minút z kohútika vytečie približne 11 litrov čistej vody. Nezapomnite počas čistenia zubov zavrieť kohútik!
- Šetrite elektrickou energiou! Vypnite svetlá a elektrické zariadenia, keď opustíte miestnosť alebo ich nepotrebuje!
- Preskúmajte témy z oblasti ochrany životného prostredia a usporiadajte s priateľmi prednášky pre svojich menších susedov. Nech ti s tým pomôže táto detská kniha!
- Snažte sa tráviť čo najviac času v prírode. Radujte sa a smejte sa!

PRE MALÝCH DETEKTÍVOV - NÁJDI ROZDIELY

NAKRESLI SI SVOJE
OBEHOVÉ MESTO

